

Альбом

Хтось зеленоокий і волохатий пробирається в кімнату до Богданки і краде у дівчинки її фотоальбом... Хтось темний і спритний перетворює пам'ять батьків Богданки в сріблястий пил і ховає в шкіряний мішок... Хтось забирає спогади у всіх жителів селища, і селище зникає з атласів і карт... Ніхто не може зрозуміти, що відбувається, хто він є і як його звать... Тільки дівчинка Богданка і два її друга, Тимур і Мурат зможуть врятувати жителів селища... Якщо не злякаються зустрітись з головним монстром... жадливим і мерзенним... Крадієм Спогадів.

— **З**автра, — перше, що пошепотіла Богданка рано вранці. — Це станеться завтра!

Богданка прокинулася у своєму ліжку, висунула з-під ковдри ліву ногу, повернувши пальцями і розплющила очі. Сонце ще не встигло видертися на верхівки засніжених дерев, і зимове небо похмуро сіріло у вікні. П'яті стало прохолодно. Богданка швидко заховала ногу під ковдру і заплющила очі — шкода, що взимку пізно світає, дуже важко прокидатися в холодних сутінках без сонця за вікном. І тут Богданка стрепенулася і сіла на ліжку, немов від удару електричним струмом.

— Хіба можна просто лежати і спати, коли вже завтра трапиться він! Головний день в моєму житті!

У кожної людини одного разу трапляється головний день. І ви, якщо гарненько подумаете, то неодмінно згадаєте і в своєму житті той самий один день надії і тривоги, радості і сумнівів, день, після якого ви вже не змогли залишатися такими, якими були раніше.

Може бути, це виявився Новий Рік, день, в який ви за святковим столом дали собі чесне слово більше ніколи не переїдати шоколаду? І, звісно, після такої обіцянки ви вже не будете таким, як раніше. Адже, погодьтеся, людина, яка не їсть шоколад, і людина, яка цей шоколад лопає скільки хоче, — це дві абсолютно різні людини.

Або, наприклад, день, коли ви зустріли свого найкращого друга. Він, ваш майбутній найкращий друг, виглядав, звичайно ж, нерозумно,

а ви виявилися чудово дотепні і навіть прекрасні. Хоча, закладаюся, ваш друг був впевнений, що все якраз навпаки, і нерозумно виглядав дехто інший.

Або, можливо, у вас є свій, особливий найголовніший день в житті?
Як-як?

Хто сказав — день народження?

Дуже дивний збіг.

Адже і для Богданки найголовнішим днем у житті був День її народження. І справа тут зовсім не в подарунках. Точніше сказати, справа була не зовсім тільки в привітаннях, тому що, зрозуміло, всі люблять отримувати подарунки просто так, лише за те, що одного разу в цей день вас народила на світ мама. Дійсно, дуже непогана угода — народила мама, а подарунки дістаються вам!

Але подарунки для Богданки, все ж, були не найголовнішою радістю в День народження. Тому що насправді Богданці дуже хотілося не поздоровлень, а якомога швидше подорослішати. Чи не правда, хіба не чудово звучить — дванадцять років?! Це вам не якісь там одинадцять.

Дванадцять років — це початок справжнього дорослого життя. Ну, майже початок. У будь-якому випадку, в дванадцять років ти точно набагато ближче до початку справжнього дорослого життя, ніж в якісь жалюгідні одинадцять.

А ще в свій День народження Богданка завжди згадувала тата ... Ні-ні, ви погано подумали про неї, якщо вирішили, що в інші дні вона не пам'ятала про свого батька. Але

в День народження спогади раптом ставали чіткими і живими, немов хтось прокручував в голові фільм, головні ролі в якому грали троє — Богданка, мама і тато.

Дівчинка потягнулася і з книжкової полиці над ліжком взяла старий потертий фотоальбом. Повірте, таких альбомів вже і не роблять, і не продають. Тверду обкладинку обтягав бузковий оксамит, кути були заковані металом у вибагливих завитках, а на торці блищав латунний замочок з ажурним прорізом для ключика, без якого відкрити альбом було абсолютно неможливо.

Богданка дістала маленький ключик, який висів у неї на ланцюжку на шиї. Замочок тихо клацнув, і дівчинка не дивлячись розкрила альбом, відмінно знаючи заздалегідь, яку фотографію вона зараз побачить.

— Богданка! — почувся з кухні мамин голос. — Богданка! Ти вже прокинулася, дівчинка моя?

Богданка не відгукнулася. Вона дивилася на старе чорно-біле фото. Тут вони ще були разом, Богданка і тато, такою ж самою зимою, тільки три роки тому. Сніг тоді весь день летів з неба великими пластівцями і легко ліпився. Богданка і тато спочатку влаштували бій на галявині перед будинком, закидали один одного сніжками, а потім зліпили сніговика, високого і пузатого, схожого на булочника з хлібної лавки на тому боці вулиці. Тато дістав з кишені морквину і намагався приладнати її сніговику замість носа. Морквина чомусь не хотіла триматися, незважаючи на всі татові зусилля, і Богданку це дуже веселило. Так їх і сфотографувала мама — сніговика, спантеличеного тата з морквою в руці і регочучу Богданку.

А потім...

— Дитинко, ти вже прокинулася? — мама заглянула в кімнату і побачила Богданку, яка сиділа на ліжку з розкритим фотоальбомом на колінах. Мама похитала головою, підсіла на ліжко і обійняла дівчинку.

— Дитинко, дорога моя, я знаю, як ти за ним сумуєш.

— Мені здається, що серед сторінок альбому трошки тримається його запах, — зауважила Богданка, не відриваючи погляду від фотографії.

— Я теж сумую за твоїм татом. Дуже, — мама лагідно погладила Богданку рукою по голові.

— Але я турбуюся про тебе. Я знаю, що тобі хочеться якомога довше зберігати його в душі. І твої почуття цілком зрозумілі, так і повинно бути. Твої спогади про нього — дуже важливі. Але я ж знаю твого тата, і ось він би хотів, щоб ти рухалася далі і створювала собі нові спогади. Адже так?

— Мабуть.

— І щоб ти могла створювати свої нові спогади, я вирішила, — з цими словами мама раптом дістала з-за спини невеликий шкіряний футлярчик, — Я розумію, що ще зарано, і хотіла дочекатися самого свята ... але все ж вирішила зробити тобі подарунок заздалегідь. Відкривай!

І мама простягнула футлярчик Богдані. Богданка відірвала погляд від фотографії і байдуже подивилася на футлярчик. Ну, що цього разу підготувала мама? Напевно, як минулоріч, знову набір гігієнічних помад з дванадцятьма смаками, від малинового до соснового? Богданка не любила помади, і всі дванадцять смаків довелося згодувати сусідському собаці. Той тепер теж не любить гігієнічні помади.

Богданка подумки приготувалася до того, що зараз їй доведеться зображати радість від якої-небудь безглуздої туалетної води, і розкрила футлярчик. Від несподіванки Богданка радісно ахнула.

У футлярі лежав новенький блискучий фотоапарат!

— Думаю, він тобі знадобиться, щоб створювати нові спогади, — усміхнулася мама, дуже задоволена тим, що подарунок сподобався дівчинці.

Богданка обережно взяла фотоапарат до рук, що тремтіли від хвилювання, і крізь об'єктив подивилася на маму. Спалах. Клацання.

Зі щілини внизу фотоапарата виповзла картка, на якій за секунду з'явилося зображення усміхненої мами.

— Дивовижно, — тільки й змогла вимовити Богданка, дивлячись на фото.

— Ще б пак. А тепер вже час, збирайся-но до школи.

Богданка схопилася на ноги, чмокнула маму в щоку і з фотоапаратом в руках підстрибом вискочила з кімнати, грюкнувши дверима.

Старий потертий фотоальбом залишився самотньо лежати на ліжку. Мама обережно, ніби боячись обпектись, торкнулася оксамитової обкладинки фотоальбому і відразу ж прибрала руку — до кімнати вбігла Богданка, схопила фотоальбом під пахву і знову помчала геть.

Зажлива людина

— **Д**оброго ранку, бабуся Фардангуль! — крикнула Богданка.

Бабуся Фардангуль розмірено погойдувалася в кріслі-гойдалці в кутку кімнати. Спиці в її тонких руках тихо стукали і спритно, петля за петлею, плели з вовняної нитки довгу теплу шкарпетку.

— Доброго ранку, бабуся Фардангуль! — ще голосніше вигукнула Богданка.

— Що? — тільки встигла підняти голову від в'язання бабуся, як спалах фотоапарата засліпив її.

— Вдало! — зауважила Богданка, схопила знімок, що виповз зі щілини фотоапарату, і як слід розгледіла його. На фото у бабусі вийшло зморщене обличчя з тонким підібраним ротом і заплющеними очима, немов вона відкусила відразу половину лимона.

— Я тут схожа на родзинку, — прокоментувала бабуся, короткозоро мружачись на фото в руках дівчинки.

— Як ти сьогодні себе відчуваєш, бабусю?

— Я почуватимусь краще, якщо ти переставиш мене до вікна. Я чекаю на свого сина. Він повинен ось-ось повернутися з роботи.

Почувши про тата, Богданка зітхнула, але потім похитала головою, відганяючи сумні думки, і обома руками вхопилася за бабусине крісло.

— Ось так, — кивнула бабуся, коли Богданка перетягнула крісло-гойдалку і бабусю до вікна. — Звідси я його вже точно не пропущу.

— Може, сьогодні настав той самий день. Що ж, побачимо, коли я прийду з школи, — посміхнулася Богданка.

— Якщо тобі попадеться мій коробок спогадів, обов'язково принеси, — посміхнулася у відповідь бабуся, і стало помітно, що в роті у неї повнісінько штучних зубів. — А то я забула, куди його сунула.

Богданка закинула за плечі шкільний рюкзак, махнула на прощання рукою і вискочила з дому на вулицю.

Засніжена вулиця тягнулася від лісу на околиці містечка повз будинок Богданки і прямо в центр, де між бібліотекою і старим готелем, що покосився, завмерла приземкувата школа. А за лісом, за гострими верхівками багаторічних ялин, вигинала в небо свою занесену снігом горбату спину гора Чатир-Даг. З тієї спини в гарну погоду можна було бачити далекий Ай-Петрі. Та що там — Ай-Петрі. З гори весь півострів лежав перед тобою килимом, і синя смуга Чорного моря вдалині зливалася з небом.

Колись, здається, роки три тому, в містечко біля підніжжя гори приїжджали натовпи туристів в теплих строкатих куртках і блискучих сонцезахисних окулярах. Їх вранці два рази на тиждень привозив потяг на залізничну станцію, про що повідомляв гучним триразовим гудком.

Туристи шумно селилися в готель, і весь день бродили вузькими стежками по схилу Чатир-Дагу, клацали фотокамерами і захоплювалися прекрасними краєвидами. А ввечері вони сідали за столики в кафе, і пили ароматний глінтвейн, загорнувшись у пледи.

— Симпатичне село, — так казали туристи на містечко.

— Нашими вулицями не ходять кури, і свині не риються в сміттєвих купах, у нас є головна вулиця з магазинами і кафе, а в готелі вихідними днями грає оркестр з пожежної команди. Ми не село, а містечко, — з гідністю відповідали місцеві жителі, і туристи, погоджуючись, хитали головами.

А потім...

Ніхто точно не пам'ятав, що сталося потім. Але одного ранку тепловоз не прийшов на залізничний вокзал і не розбудив жителів містечка своїм лихим свистом. І туристи не приїхали в містечко. Спорожніли вузькі стежки на схилі гори, і в номерах готелю ніхто не здіймав галас і не стукав туристичними черевиками по паркету. Ніхто не пив гарячий глінтвейн на відкритих терасах кафе. Занепали тераси, залізнична колія заросла бур'яном і поіржавіла, і готель покосився та змарнів від неуваги.

Чому? Ніхто не знав. Але що було найдивнішим — ніхто навіть не став з'ясовувати причину, чому не приїхав потяг. Мешканці містечка продовжили жити так, немов ніколи й не було ніяких туристів, і лише іноді з подивом дивилися на готель, ніби ніяк не могли зрозуміти, для чого він потрібен і навіщо стоїть в самому центрі.

Богданка скинула фотоапарат і крізь об'єктив озирнулася навколо. По обидва боки вулиці росли дерева, зелені і пишні влітку, а зараз — голі й припорошені снігом, немов обмазані білим білковим кремом.

Богданка націлилась фотоапаратом на ближнє дерево, потім опустила об'єктив нижче і побачила сусідського собаку. Собака збирався підняти лапу біля стовбура дерева, але помітив дівчинку і з ображеним виглядом пішов собі далі. Напевно, собака ще пам'ятав смак гігієнічної помади.

Клац! І ображений собака назавжди залишився у фотографічній пам'яті дівчинки Богданки.

Богданка йшла вулицею, направо і наліво клацаючи фотоапаратом, тільки встигай підхоплювати картки, що вискакують зі щілини під об'єктивом.

Ось вогняно-груда пташка сіла на гілку дерева і клюнула гроно червоних ягід, старанно вибираючи кісточки.

Клац!

Ось малюк розвалився в санчатах і з поважним виглядом колупається пальцем в носі.

Клац!

Ось товстий Булочник вийняв з печі булку, вдихнув аромат свіжої здоби, блаженно посміхнувся, а потім понюхав свою пахву і посміхнувся ще ширше.

Клац!

— Ранок добрий, Богданка, — Булочник привітно помахав дівчинці свіжою булкою. — Хочеш угиз кумече?

— Ні дякую.

Клац!

І тут Богданка за своїм правим плечем почула його — зловісне сипіння. Здавалося, ніби повітря вилітало з механічних легенів жахливого робота і крізь сталеві решітки та, розсікаючи його маску, з хрипом виривалося назовні.

Богданка обережно і повільно повернула голову. Ні, це було не механічне чудовисько, а дехто набагато гірше.

Довготелесий старий з кудлатою давно не чесаною бородою, з таким самим розпатланим волоссям, у чорних сонцезахисних окулярах і в чорному похмурому плащі стояв у Богданки за спиною, спираючись руками на високий магазинний візок на коліщатках. З носа старого стирчали довгі трубочки, вони блискучими тонкими черв'яками тягнулися до кисневого балону, що лежав у магазинному візку.

-Відлюдник, — злякано прошепотіла Богданка і зробила крок у бік.

Відлюдник хрипко втягнув у себе через трубочки повітря і так само з хрипом видихнув.

— А ну! ... Вшивайся, — просипів Відлюдник, вирячив очі і весь посинів від злості.

— Я ж нічого такого не зробила, — мовила Богданка.

— Пішла геть, — з шипінням і плювками, видавив з себе Відлюдник і потягнувся до Богданки своїми руками зі скорченими пальцями.

Богданка від страху не могла поворухнутися, і тільки заплющила очі і притиснула до грудей фотоапарат.

Почувся глухий стукіт. Богданка відкрила одне око. Відлюдник нерухомо лежав на своєму візку, не ворухився і не дихав.

Схоже, у нього закінчився кисень в балоні, — подумала Богданка і озирнулася на всі боки, не знаючи, чим допомогти. І тут вона помітила, що однією ногою наступила на кисневу трубочку старого! Ой, як незручно вийшло!

Богданка швидко прибрала ногу з кисневої трубки, і відразу ж пролунало хрипке важке зітхання. Відлюдник, наче риба, викинута на берег, жадібно захватав ротом повітря і безпорадно замахав руками.

Сиплий вдих-видих, ще один, і ще. Відлюдник випростався на нетвердих ногах, і обличчя його посвітлішало.

— Вибачте, — зніяковіло пробурмотіла Богданка. — Я не навмисне.

Вона ще хотіла сказати, що зазвичай дивиться під ноги і не наступає на все підряд. А з іншого боку, старому не слід було розкидатися по тротуару настільки життєво-важливими трубочками, і краще б вкоротити їх довжину, щоб хтось інший, не такий уважний, як Богданка, не наступив би на них знову ...

І тут Відлюдник спритно схопив Богданку за руку своїми несподівано чіпкими пальцями.

— Ти, — прохрипів Відлюдник в обличчя Богданці. — Здається, звідкись я тебе знаю.

— Мене? — Богданка намагалася вирватися з міцної хватки старого, але де там! Здавалося, що на руці Богданки зімкнулися сталеві наручники.

— Тебе, — хрипів Відлюдник. — Саме тебе я давно шукаю.

— Чому ви мене шукаєте?

— А тому ... Тому, — старий почав дихати частіше, весь напружився і раптом обм'як, і безвольно відпустив руку Богданка. — Забув ... На кінчику язика крутилося. Але немає. Вилетіло. Голова дірява.

